

Lapkričio 23-ioji - Lietuvos kariuomenės diena

Sveikinu visus Savanorių pajėgų karius Lietuvos kariuomenės dienos proga. Linkiu stiprybės, ištvėmės ir didelės sėkmės tarnaujant mūsų tėvynei Lietuvai. Mes galime didžiuotis savo pajėgomis ne tik prisimindami Nepriklausomybės kovas ir savanorių apgintą Lietuvos nepriklausomybę, bet ir dabar, žvelgdami į atjaunėjusias karių gretas.

Linkiu sėkmės tarnyboje, pratybose, kantrybės ir atkaklumo. Geros kloties, drąsos ir tvirto pasiryžimo, stiprinant pasididžiavimo vertę Lietuvos kariuomenei!

Plk. Romualdas MOLDARIS
KASP vadovas

Vyr. srž. Eugenijaus Žygaičio nuotraukos

Vėliavos trispalvės plazda

Šiandien „Savanoryje“ svečiuojasi Lietuvos kariuomenės vadovas gen. ltn. Arvydas POCIUS. Per du dešimtmečius tokių pokalbių būta ne vieno, jeigu kas pavartytų „Savanorio“ komplektus, nesunkiai atrastų pokalbius su Arvydu Pociumi – SKAT štabo viršininko pavaduotoju, SKAT vadu, KASP vadu, Sausumos pajėgų vadu, šiaandien kalbamės su generolu, pasiekusiu aukščiausias – kariuomenės vado - pareigas. Neužmiršdavo savojo laikraščio ir mokydamasis svečiose šalyse – parašydavo laišką arba grįžęs papasakodavo savo išpūdžius. „Savanoryje“ išspausdintas ir ne vienas A. Pocius rašinys arba svarbaus įvykio komentaras. Kalbamės Lietuvos kariuomenės dienos išvakarėse, todėl pirmiausia ir prašome apžvelgti šių metų darbus.

Nors finansinė padėtis šalyje ir sąlygos buvo nelengvos, kariuomenė užduotis įvykdė, turiu galvoje ir dalyvavimą tarptautinėse operacijose, ir pasirengimą savo šalies gynybai, visos pratybos surengtos ir vyko sėkmingai. Džiaugiuosi karių motyvacija, jie nesiskundžia ir nedejuoja, supranta mūsų padėtį, neteko girdėti nusivylimo ar nepa-

sitenkinimo, mane tai džiugina.

Labiausiai norėčiau išskirti šiemet vykusias pratybas „Baltijos operacija 2012“, kurios vyko Baltijos pakrantėje tarp Klaipėdos ir Palangos. Pirmą kartą mūsų istorijoje iš jūrų desantinų laivų išsilaipino amerikiečių jūrų pėstininkai ir mūsų „Geležinio Vilko“ brigados kariai. Atskrido JAV strateginiai bombo-

nešiai, tiesiai iš Amerikos, papildydami degalais tiesiog ore. Tai labai svarbi žinia visiems: prirėkusi mūsų sąjungininkai pasiekė Lietuvą per keliolika valandų. Prisiminkime, kaip lietuviai jų laukė Antrojo pasaulinio karo pabaigoje.

Laukė, o atėjo visai kiti, nelaukiami. Marius Katiliškis, įžymusis mūsų

rašytojas, 1944 metais – Tėvynės apsaugos rinktinės kareivis, aprašo tą lietuvių tikėjimą ir laukimą. Sumaištis, viskas virsta aukštyn kojom, o žemaitis ūkininkas ramiausiai vežioja sienojus iš miško. „Ar nebijai rusų?“ – klausia jo. „Nebijau. Ruskis čionai neateis“. – „Tai kas čia ateis?“ – net išsižiojo lietuvis kareivis, išgirdęs tokį neklaidingumą tarptautinėje politikoje. „Gi Anglija, Amerika. Iš vandens lipa Klaipėdoj. Po dviejų dienų, rokuokim, ir pribus čionai“. Kol ateis, reikia rąstus susivežti, trobą statyti...

Tada susiklostė mums nepalanki geopolitinė situacija, tačiau dabar laikai pasikeitė. Geriau vėliau, negu niekad. Man asmeniškai buvo labai smagu tai matyti, visi planai, kuriuos parengėme, suderinome su sąjungininkais pasirodė yra realūs ir įgyvendinami. NATO principas „Visi už vieną, vienas už visus“ veikia, tokios pratybos tik dar kartą tą parodo, jeigu mes dalyvaujame tarptautinėse operacijose, tai ir mūsų gynyba yra visų NATO narių reikalas.

Iš malonesnių dalykų reikėtų paminėti ir Londono olimpinės žaidynės. Lietuva džiaugiasi, kad mūsų sportininkai parsivežė penkis medalius, iš kurių du iškovojo kariuomenės atstovai. Olimpinė čempionė Laura Asadauskaitė jau ne pirmi metai vilki karės savanorės uniformą, dalyvauja Pasaulio karių čempionatuose, graikų-romėnų imtynių bronzinis prizininkas Aleksandras Kazakevičius tarnauja Didžiosios Kovos savanorių rinktinėje.

Gyvenimas keičiasi, tobulėja, modernėja, turi keistis (ir keičia-

si) ir ginkluotosios pajėgos. Milijoninės ginkluotų žmonių masės, šimtus kilometrų nusidriekusios fronto linijos liko praeityje. Kas daroma, kad mūsų kariuomenė taptų moderni, atitinkanti visus šiuolaikines kariuomenės standartus?

Labai svarbu nusistatyti prioritetus. Sumažėjęs krašto gynybos biudžetas privertė mus daugiau dėmesio skirti tiems dalykams, kurie anksčiau buvo tarsi ir primiršti; mes juos ne tik prisiminėme, bet, mano nuomone, ir sėkmingai vykdėme. Pratybos „Medžiotojas“, kur naudojome prieštankinę ginkluotę, kad kariai pajustų mūsų turimos kovinės galios jėgą. Karių nuotaikos, šypsenos jų veiduose rodė, kad tikslas pasiektas – jie mokosi ir noriai dalyvauja pratybose. Tai yra svarbiausia, nors ir sunkmetis, bet kariai dalyvauja mokymuose, o ne tik klausosi teorinių paskaitų.

Jeigu trūksta lėšų, suprantama, jų mažiau tenka pastatų renovacijai, aprūpinimui, nes svarbiausia išlaikyti tinkamą kario kovinį pasirengimą, o kol tų lėšų trūksta naujausios ginkluotės įsigijimui, naudojame tą, kurią turime. Visi ginklai turi būti įsisavinti, kiekvienas karys privalo žinoti savo vietą ir tobulai valdyti jam patikėtą ginklą.

Nukelta į 3 p.

Skyrininkų kursai J.Lukšos mokymo centre

Vyr. ltn. **Tomas PAKALNIŠKIS**

KASP štabo viešųjų ryšių karininkas

Eil. **Vilius DŽIAVEČKA**

„Savanas“ redakcija

Lapkričio 5-22 dienomis Sausumos pajėgų Juozo Lukšos mokymo centre vykusiuose pėstininkų skyriaus vado-vyriausiojo šaulio kursuose 30 KASP karių savanorių mokėsi efektyvaus planavimo ir pėstininkų skyriaus lygio taktinių užduočių vykdymo. Pagrindinis dėmesys buvo skiriamas skyriaus vado gebėjimams vadovauti padaliniiui vykdamam valdymo procedūras. Be praktinio vadovavimo įgūdžių kariai pagilino ir mažų padalinių taktikos žinias.

- Siekiame, kad KASP skyrininkas taptų pagrindiniu žmogumi, apie kurį sukūpti kariai savanoriai ir visas karių savanorių kovinis rengimas, – pažymėjo KASP vyriausiasis puskarininkis srž. mjr. Darius Masiulis.

Sausumos pajėgų vyr. puskarininkis srž. mjr. Osvaldas Žurauskas padėjo kurso instruktoriams – Mokymo centro kariams ekspertams ir jiems talkinusiems KASP rinktinių priskirtiems instruktoriams.

Instruktoriai geriausiu kurso dalyviu vienbalsiai išrinko vyresnįjį eilinį Arvydą Savicką.

- Kurso metu puikiai supratau, kad tik asmeniniu pavyzdžiu, reiklumu sau ir pavaldiniams gali užsitarnauti pagarbą ir pasitikėjimą, – kalbėjo vyr. eil. A. Savickas. Nuo 2008 metų KASP tarnaujantis karys savanoris siekia ne tik karinės tarnybos aukštumų. Matininko kvalifikaciją turintis karys dirba vienoje Šilalės įmonių, taip pat teisia geodezijos ir žemėtvarkos studijas magistratūroje. Karys taip pat pasidžiaugė savo darbdaviu, kuris sudaro visas sąlygas jam tobulėti – nuo tarnybos pradžios jis jau baigė apie 10 įvairių kvalifikacijos kursų.

Kitais metais planuojama KASP kariams savanoriams organizuoti keletą tokių kursų.

Sausumos pajėgų Juozo Lukšos mokymo centro įgūdžių formavimo kursų ekspertas vyr. srž. Saulius Venys kuravo ir įgyvendino šį pėstininkų skyriaus vado-vyriausiojo šaulio kursą. Kariai, pasak eksperto, čia išmoko įvairių padalinio valdymo procedūrų - radijo ryšiu perduoti formalizuotus pranešimus, pasirūpinti sužeistuoju, taip pat vykdė stebėjimo posto užduotis, objekto žvalgybą, vietovės žvalgybą, patyrė kontaktą su priešu, skelbė įsakymą, mokėsi vadovavimo prie maketo ir netgi vado manierų bei laikysenos. Šiame kurse - daug teorijos ir praktikos. Nuo lapkričio 18 dienos kurso dalyviai gyvenė lauko sąlygomis patulio bazėje ir vykdė visas užduotis. Kurse iš viso dalyvavo 33 savanoriai, panorę tapti skyrininkais. Kursantus rengė iš įvairių Savanorių pajėgų

Prie vietovės maketo

Eil. Viliaus Džiavečkos ir vyr. srž. Sauliaus Venio nuotraukos

Vyr. srž. Saulius Venys

Šaudymui pasiruošęs!

rinktinių atvykę patyrę instruktoriai, irgi kariai savanoriai – grandiniai, seržantai. Jie atvykę anksčiau, vadovaujami vyr. srž. S. Venio, pasirengę pratybų planus konspektus ir metodinę medžiagą.

- Panašus skyriaus vado kursas jau yra vykęs, tačiau jis buvo skirtas ne kariams savanoriams, o profesinės karo tarnybos kariams iš „Geležinio Vilko“ brigados. Adaptuodami jį savanoriams, sutrumpinome, tačiau programa liko ta pati. Kitais metais dar planuojame ją tobulinti, tačiau nenorime supaprastinti, bet atvirkščiai – pasunkinti. Tada žiūrėsime, kaip viskas klostysis toliau, - sakė vyr. srž. S. Venys.

Beje, Mokomajame pulke Savanorių pajėgų skyrininkų kursai pirmą kartą įvyko 2001 metais, taip pat lapkričio mėnesį. Tuomet Dariaus ir Girėno rinktinė, komandiravusi savo instruktorius, išnaudodama pulko infrastruktūrą parengė būrį būsimųjų skyrininkų, kurių dalis jau vykdė šias pareigas savo padaliniuose. 2002 ir 2003 metais šį kursą perėmė tuometis KASP Juozo Lukšos vadų mokymo centras ir Mokomojo pulko bazėje vedė jau visų KASP rinkti-

nių savanoriams. Ir tai ne tik gražus sutapimas – 2003 metais jis čia buvo patobulintas ir pavadintas lengvųjų pėstininkų skyriaus vadų kursu. Tuomet jis truko 14 parų. Kurso programa, verta pabrėžti, nedaug skyrėsi nuo dabartinės ir buvo skirta jaunesniųjų vadų taktiniam rengimui bei jų vadovavimo įgūdžių tobulinimui. Kursas buvo labai stiprus, tačiau atsižvelgiant į tuometinius savanorių skaičius, pakankamai nedidelis procentas karių jį perėjo.

KASP karių savanorių rengimas šiuo metu išgyvena dar vieną reorganizaciją ir savanoriai vėl

grįžta į Mokomajį pulką. Anksčiau visiems atrodė, kad prieš gerą dešimtmetį veikusi sistema – kiekviena rinktinė turėjo savo mokymo centrą, buvo optimali. Idėja išties buvo gera – Vilniuje veikė dar 1991 metų kovo mėnesį įkurta SKAT mokykla, vėliau tapusi Respublikiniu vadų mokymo centru, 1999 m. gavusiu partizano Juozo Lukšos vardą, Alytuje - Liongino Baliukevičiaus, Kaune - Antano Juozapavičiaus, Klaipėdoje - Povilo Plechavičiaus, Marijampolėje - Zigmo Drungos, Panevėžio rajone - Danieliaus Vaitelio, Radviliškyje - Petro Bartkaus, Utenoje –

Martynas ir Karolis Monikai

Antano Slučkos, Raudondvaryje - Vytauto Bulvičiaus, Tauragėje - Antano Bakšio ir Telšiuose - Vlado Montvydo mokymo centrai, tačiau kadru, lėšų ir infrastruktūros stoka darė įtaką savanorių rengimui. Centrai buvo nevienodo lygio. Vieni laikėsi geriau, ten ir savanorių rengimas buvo stipresnis. Rengimo kokybė labai daug priklausė ir nuo rinktinių vadų ir pačių mokymo centrų viršininkų, jų asmeninės iniciatyvos. Kaip ir dalis KASP dalinių, taip ir mūsų mokymų centrų vardai dingio istorijos bei reorganizacijų akivaruose. Kita reforma – 2005-ais metais KASP žinion perėjęs Butigeidžio dragūnų batalionas buvo labai naudingas tiek batalionui, tiek pajėgoms. KASP karių rengimą sutelkus Klaipėdoje, procesas suvienodė, ten perėjo nemaža dalis geriausio buvusių mokymo centrų personalo, o dalinys, kuriam tuo metu grėšė išformavimas, išliko. Nemažiau diskusijų kilo ir šiemet, Savanorių rengimą perkėlus į Mokomajį pulką ir Juozo Lukšos vardą gavusiam Sausumos pajėgų mokymo centrui. Kaip bus? Nepaisant kalbų aišku viena – savanorių rengimas sėkmingai vyks toliau. Karių ir instruktorių atsiliepimai – įvairūs.

Broliai iš Žemaičių rinktinės jaunesnieji eiliniai Martynas ir Karolis Monikai didžiuojasi, kad perėjo bazinį kursą praėjusią vasarą su pačia pirmąja savanorių laida Mokomajame pulke. Abu Monikus traukia aktyvus laisvalaikis, sportas, važinėjimas kalnų dviračiais, o tarnyba Savanorių pajėgose atrodė dar rimtesnis ir prasmingesnis užsiėmimas. Abu, dar prieš Ruklą, jau esamų karių buvo klausinėję, kas vyksta tame baziniame kurse, bet jų pasakojimai, anot brolių, truputi skyrėsi nuo to, ką jie patyrė. Kurse broliai dalyvavo liepos mėnesį, per patį vidurvasarį:

- Sunku buvo, sukomės tokiu tempu, kad turėdami laisvą akimirką džiūgavome, nes pasitaikydavo, kad pritrūkdavo laiko į gertuvę vandens pripildyti. Baziniame kurse išmokome gyventi kitaip ir labiau vertinti laiką. Jau į kursą išleisdamas kuopos vadas užsiminė, kad moraliai ir fiziškai pasiruoštume sunkumams ir jis pasirodė teisus. Rukloje gavome visus tolesnei tarnybai reikalingus pagrindus ir žinios bei įgūdžiai dabar praverčia tarnyboje. Kuopos pratybos dabar tarsi pyragėlis, lyginant su baziniu kursu, todėl, kada tik šaukia į tarnybą, stengiamės dalyvauti, nes žinome, kad ne tik kariškais dalykais užsiimsime, bet ir pabendrausime su bendraminčiais. Kas žino, gal ateityje susiesime savo gyvenimą su profesine tarnyba?

Kaip benutiktų, jei broliai bus geri kariai, ateityje savanorių dar laukia skyrininko kursas, į Ruklą dar teks sugrįžti...

Savanas, SL 1469.

Steigėja Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba.

Leidžia Krašto apsaugos savanorių pajėgos.

Laikraštis išeina vieną kartą per mėnesį.

Redakcijos adresas: LT-05110 Viršuliškių 36, Vilnius

El. paštas: Vytautas.Voveris@mil.lt, Vilius.Dziavecka@mil.lt

Spausdino „Respublikos“ spaustuvė, M.Sleževičiaus g. 7, Vilnius.

Ofsetinė spauda, 2 sp. lankai. Tiražas 2000 egz.

Indeksas 0099

Redaktorius
ats. kpt. Vytautas Voveris

Korespondentas
eil. Vilius Džiavečka

Maketavo UAB „Respublikos“ leidiniai“

Eina nuo 1991 02 09